

Krimināllieta Nr. 1520013400
SKK – 4/2004
2004.gads

L Ē M U M S

Rīgā

2004.gada 17.februārī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Kriminālietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs, senators V.Vietnieks,
senatori A.Kazārova un V.Čiževskis,
piedaloties prokuroram A.Ignatjevai,
aizstāvim J.Bērziņam

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllieta sakarā ar Rīgas autotransporta prokuratūras virsprokurores kasācijas protestu par Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesas kolēģijas 2003.gada 29.septembra lēmumu

k o n s t a t ē j a:

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2002.gada 28.februāra spriedumu

/pers. A/ dzimusi */datums/*, personas kods */pers. kods/*, ar augstāko izglītību, agrāk krimināli nesodīta,-

notiesāta pēc Krimināllikuma 262.panta ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 1 gadu; pēc Krimināllikuma 260.panta 3.daļas ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 1.daļu sods pēc noziegumu kopības */pers. A/* noteikts 4 gadi brīvības atņemšanas, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Piedzīti no */pers. A/* par labu */pers. B/* 200 latu.
/pers. B/ civilprasība par ikmēneša uzturlīdzekļu piedziņu 50 latu apmērā atstāta bez izskatīšanas.

Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu */pers. A/* notiesāta par Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu, kam par sekām bijusi vienas

personas nāve, bet otrai personai tikuši nodarīti vidēji smagi miesas bojājumi.

Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumā konstatēto, noziegumu */pers. A/* izdarījusi šādos apstākļos.

Tā, 2000.gada 22.februārī ap plkst. 17.45 */pers. A/*, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 27.1 punktu, vadījusi automašīnu "Nissan" ar v. nr. */reg. Nr./* pa */.../* ielu Rīgā no pilsētas robežas puses */.../* ielas virzienā, būdama alkoholisko dzērienu iespaidā.

Tuvojoties */.../* ielas 7.namam, vadītāja */pers. A/* bijusi neuzmanīga pret apkārtni un izmaiņām tajā, pazaudējusi kontroli par mašīnas vadību, nobraukusi no ceļa braucamās daļas uz labo pusi, savlaicīgi nesamazinājusi ātrumu, neapturējusi automašīnu un, turpinot virzību uz priekšu, ar savas automašīnas priekšējās daļas labo pusi notriekusi gājēju */pers. C/*, kurš atradies ceļa malā, turpinājusi braukt uz priekšu un notriekusi gājēju */pers. D/*, kurš arī atradies ceļa malā.

Tādā veidā */pers. A/* pārkāpusi Ceļu satiksmes noteikumu 74.4 un 74.8 punktus noteikto.

Turpmāk */pers. A/* pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 34.punktu, neapstājusies ceļu negadījuma vietā, nesniegusi cietušajiem pirmo medicīnisko palīdzību, neziņojusi par notikušo policijai, bet turpinājusi braukt uz priekšu un tikusi aizturēta tikai pēc tam, kad */.../* un */.../* ielu krustojumā ar automašīnu ietriekusies luksofora stabā.

Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu dēļ, uzbraucot gājējiem, */pers. A/* nodarījusi gājējam */pers. D/* smagus miesas bojājumus trulas ķermeņa traumas veidā ar daudziem kaulu lūzumiem un iekšējo orgānu bojājumiem, no kuriem notikuma vietā */pers. D/* nomiris. Gājējam */pers. C/* tikuši nodarīti vidēji smagi miesas bojājumi kreisā elkoņa kaula lūzuma un kreisā apakšstilba sasituma veidā.

Šādas */pers. A/* darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc **Krimināllikuma 260.panta 3.daļas.**

Bez tam ar pirmās instances tiesas spriedumu */pers. A/* notiesāta arī par to, ka atkārtoti gada laikā vadījusi transportlīdzekli alkoholisko dzērienu iespaidā.

Tā, 1999.gada 28.jūnijā ap plkst. 21.30 */pers. A/*, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 27.1 punktu, atrazdamās alkohola reibumā, vadījusi automašīnu "Nissan" ar v. nr. */reg. Nr./*, braukusi pa Salu tiltu no */.../* gatves uz */.../* ielas pusi Rīgā. */pers. A/* tikusi aizturēta uz Salu tilta pie Zakusalas. Par minēto Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu */pers. A/* tikusi sodīta ar naudas sodu 100 latu apmērā.

2000.gada 22.februārī ap plkst. 17.45, atkārtoti gada laikā, */pers. A/* pārkāpusi Ceļu satiksmes noteikumu 27.1.punktu, jo vadījusi

automašīnu "Nissan" ar v. nr. *reg. Nr. /.../* alkohola reibuma stāvoklī Rīgā pa */.../* ielu no pilsētas puses */.../* ielas virzienā, izraisot ceļu satiksmes negadījumu pie nama Nr. 7 */.../* ielā.

Šādas */pers. A/* darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 262.panta.

Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2003.gada 29.septembra lēmumu ticis atcelts pirmās instances tiesas spriedums daļā par */pers. A/* notiesāšanu pēc Krimināllikuma 260.panta 3.daļas un galīgā soda noteikšanu.

Apelācijas instances tiesa nolēmusi atbrīvot no kriminālatbildības un soda */pers. A/* par nepieskaitāmības stāvoklī izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta 3.daļā. Apelācijas instances tiesa lēmumā atzinusi, ka uz noziedzīga nodarījuma, kurš paredzēts Krimināllikuma 260.panta 3.daļā, izdarīšanas brīdī */pers. A/* nevarējusi saprast savas darbības un vadīt tās, t.i., atradusies nepieskaitāmības stāvoklī.

Rīgas autotransporta prokuratūras virsprokurore iesniegusi kasācijas protestu, kurā lūgusi atcelt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2003.gada 29.septembra nolēmumu un nosūtīt krimināllietu jaunai iztiesāšanai apelācijas instances citā tiesas sastāvā.

Prokurors kasācijas protestā norādījis, ka apelācijas instances tiesa, taisot nolēmumu, neesot ievērojusi Latvijas KPK 447.panta jēgu un saturu. Konkrētajā gadījumā apelācijas instances tiesai bija jātaisa nevis lēmums, bet spriedums.

Kasācijas protestā uzsvērts, ka apelācijas instances tiesai bijis jāattaisno tiesājamā pēc Krimināllikuma 260.panta 3.daļas, nevis jāatbrīvo viņa no kriminālatbildības un soda.

Krimināllikuma 59.pantā esot izsmeļoši norādīti gadījumi, kad personu var atbrīvot no kriminālatbildības, taču šī norma neskarot konkrētajā lietā izskatāmo gadījumu.

Lēmumā konstatētais, ka */pers. A/* bijusi nepieskaitāma tikai ceļa posmā, kurā viņa uzbraukusi gājējiem, esot apšaubāms.

Nolēmums esot nekonsekvents, jo pēc Krimināllikuma 262.panta */pers. A/* atzīta par vainīgu, viņas nepieskaitāmība šajā daļā neesot konstatēta. Tādējādi apelācijas instances tiesa pārkāpusi Latvijas KPK 313.panta prasības.

Izskatījis krimināllietas materiālus, apsvēris prokurora kasācijas protesta motīvus, noklausījis prokurores A.Ignatjevas viedokli, kura uzturēja kasācijas protestu un lūdza to apmierināt, cietušās */pers. B/* viedokli, ka viņa atbalsta prokurora kasācijas protestu, uzklaustījis tiesājamo */pers. A/* un viņas aizstāvi zvērinātu advokātu J.Bērziņu, kuri lūdza apelācijas instances tiesas lēmumu atstāt bez grozījumiem,

Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments uzskata, ka apelācijas instances tiesas lēmums ir atceļams un krimināllieta nododama jaunai izskatīšanai tai pat apelācijas instances tiesai citā tiesnešu sastāvā.

Senāta Krimināllietu departaments atrod, ka apelācijas instances tiesa tāpat kā pirmās instances tiesa, izskatot konkrēto krimināllietu, ir pārkāpusi Latvijas KPK 19.panta nosacījumus par objektīvu, vispusīgu un pilnīgu visu lietas apstākļu izmeklēšanu. Minētais pārkāpums ir izpaudies tādā veidā, ka apelācijas instances tiesa, atzīstot, ka */pers.A/* uzbraukuma brīdī cietušajiem un pēc tam atradusies nepieskaitāmības stāvoklī, kas izsīdēz kriminālatbildību, ir vadījusies no tiespsihiatriskās ekspertises */pers.E/* vienpersonīgā atzinuma pirmās instances tiesas sēdē (2.sēj. 1.lpp. 58.-59.), no tiespsihiatriskās ekspertises */pers.E/* liecībām apelācijas instances tiesas sēdē (2.sēj. 1.lpp. 194. – 196.).

Apelācijas instances tiesa nav ņēmusi vērā, ka krimināllietā izdarītas vairākas komisijas tiespsihiatriskās-psiholoģiskās ekspertīzes (1.sēj. 1.lpp. 176. – 185., 193. – 204.), kuras nav devušas slēdzienus par to, vai */pers.A/* uzbraucot gājējiem, varēja saprast savas darbības un tās vadīt.

Šādu atzinumu nav devusi arī pirmās instances tiesas nozīmētā papildus tiespsihiatriskā ekspertīze (1.sēj. 1.lpp. 300. – 301.), kura uzsākta kā komisijas tiespsihiatriskā ekspertīze (2.sēj. 1.lpp. 7. – 20.).

Senāta Krimināllietu departaments uzskata, ka, pastāvot šādiem apstākļiem, par leģitīmu atzīstams tikai komisijas tiespsihiatriskās ekspertīzes atzinums. Tiespsihiatriskās ekspertīzes ārstu komisija var deligēt vienu no komisijas ekspertiem dot atzinumu tiesas sēdē tikai tādā gadījumā, kad ekspertu komisija devusi viennozīmīgu atbildi uz visiem lēmumā par tiespsihiatriskās ekspertīzes nozīmēšanu uzdotajiem jautājumiem.

Augstākminētā iemesla dēļ apelācijas instances tiesas lēmums ir atceļams un krimināllieta nododama jaunai izskatīšanai tai pat apelācijas instances tiesai citā tiesnešu sastāvā.

No jauna izskatot konkrēto krimināllietu apelācijas kārtībā, tiesai jālemj par papildus komisijas tiespsihiatriskās ekspertīzes nozīmēšanu un jāgādā par leģitīma atzinuma saņemšanu.

Apelācijas instances tiesai jāapsver nepieciešamība tiespsihiatriskās ekspertu komisijas sastāvā iekļaut arī toksikologu, jo */pers.A/* ir liecinājusi, ka 2000.gada 22.februārī alkoholiskos dzērienus lietojusi kopā ar medikamentiem.

Kasācijas instances tiesa uzskata, ka apelācijas instances tiesa, taisot nolēmumu konkrētajā lietā, nav ievērojusi Latvijas KPK 447.panta 2.daļā noteikto.

Nepamatots ir prokurora norādījums kasācijas protestā, ka, konstatējot */pers.A/* nepieskaitāmības stāvokli, viņu bijis jāattaisno

apsūdzībā pēc Krimināllikuma 260.panta 3.daļas, bet nevis jāatbrīvo no kriminālatbildības. Šāds prokurora secinājums neatbilst Latvijas KPK 400. un 401.pantu jēgai.

Pamatojoties uz teikto, vadoties pēc Latvijas KPK 461.panta, Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments

n o l ē m a:

Prokurora kasācijas protestu apmierināt.

Atcelt apelācijas instances tiesas 2003.gada 29.septembra lēmumu un krimināllietu nosūtīt jaunai izskatīšanai tai pat apelācijas instances tiesai citā tiesnešu sastāvā.

Lēmums nav pārsūdzams.

Priekšsēdētājs, senators

V.Vietnieks

Senatori

A.Kazārova

V.Čiževskis